

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Рев-07-001 064
Бања Лука, 29.5.2009. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Петра Бајића, као предсједника вијећа, Драгослава Лукића и Јанка Нинића, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца С.Ј., В., Улица ..., кога заступа пуномоћник Н.М., адвокат, Р., Улица ..., против туженог Р.К., В., Улица ..., кога као пуномоћник заступа супруга Г.К., В., Улица ..., ради проглашења недопуштености извршења, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у Источном Сарајеву број 014-0-Гж-07-000 480 од 19.9.2007. године, у сједници вијећа одржаној 29.5.2009. године, донио је

П Р Е С У Д У

Ревизија се одбија.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеном пресудом Основног суда у Вишеграду број 091-0-П-07-000 013 од 29.6.2007. године утврђено је да је извршење одређено рјешењем тог суда број И-81/99 од 16.8.1999. године недопуштено у дијелу којим се тражи успостава пређашњег стања посједа предајом гараже повјериоцу, тј. туженом Р.К., (у даљем тексту: тужени). Тужени је обавезан да тужиоцу С.Ј. (у даљем тексту: тужилац) накнади парничне трошкове у износу од 4.990,00 КМ у року од 30 дана од дана доношења пресуде, под пријетњом извршења. Тужени је одбијен са захтјевом за накнаду парничних трошкова, а исто тако и тужилац преко досуђеног износа од 4.990,00 КМ до траженог износа од 5.470,00 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Источном Сарајеву број 014-0-Гж-07-000 480 од 19.9.2007. године одбијене су жалбе парничних странака и првостепена пресуда потврђена.

Тужени је изјавио ревизију и допуну ревизије против другостепене пресуде „због битне повреде парничног поступка,... погрешно утврђеног чињеничног стања“, те „због погрешне примјене материјалног права“, из чијег садржаја произилази да предлаже да се пресуда укине или преиначи тако што би тужилац био одбијен с тужбеним захтјевом.

Одговор на ревизију није поднесен.

Тужбом се тражи утврђење да је извршење, одређено рјешењем првостепеног суда број И-81/99 од 16.8.1999. године недопуштено у односу на захтјев за успоставу пређашњег стања посједа предајом гараже у посјед туженом уз накнаду парничних трошкова.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажним рјешењем првостепеног суда број П-116/97 од 19.2.1998. године утврђено је да је тужилац (који је у том спору имао својство туженог) сметао туженог (у тој парници-тужиоца) у посједу пословног простора – гараже у Улици ... у В., тако што је 09. децембра 1997. године обио гаражу, изнио из ње ствари туженог, промјенио браву и закључао гаражу, па му је наложено да у року од 8 дана успостави пређашње стање посједа тако што ће туженом вратити гаражу са свим стварима и поставити ранију браву на вратима. Тужени као повјерилац покренуо је против тужиоца као дужника извршни поступак за извршење рјешења о сметању посједа. Тужилац је у извршном поступку истакао приговор да је у међувремену стекао право својине на гаражи, па је рјешењем број И-94/03 од 02.4.2003. године упућен на парницу против туженог ради проглашења недопустивости извршења у односу на гаражу у складу са одредбама чланова 54. став 1. и 51. став 1. тачка 8. Закона о извршном поступку који је тада био на снази („Службени лист СФРЈ“ број 20/78, 6/82, 74/87, 57/89, 20/90, 27/90 и 35/91 и „Службени гласник РС“ број 17/93 и 14/94, у даљем тексту: ранији ЗИП). Тужилац је, на основу тог рјешења, покренуо овај парнични поступак.

Тужилац и З.Ц. закључили су дана 11. јуна 1997. године уговор о замјени (правилно: размјени) некретнина овјерен код Опћинског суда I у Сарајеву под бројем ОВ.4215/97 од 26. јуна 1997. године. Овим уговором поред осталог З.Ц. даје С.Ј. и сервис радионицу која је саграђена на некретнинама к.ч. бр. 1360/2 Б. П., пашњак, површине 214 м² у П.Л. број 38 К.О. В. II, а које некретнине се воде на име њеног брата М.К. сина С”, с тим да је на тим некретнинама према ранијем договору са својим братом саградила наведени сервис за поправку аутомобила димензија 8,20 x 6 м али није извршила пренос права власништва ... те је сагласна да на темељу овог уговора С.Ј. изврши укњижбу и пренос права власништва са њеног имена на своје име... у дијелу 1/1. Анексом овог уговора овјереним код првостепеног суда под бројем ОВ-1849/02 од 21. октобра 2002. године уз З.Ц. рођену К., помиње се и М.К. из С. који је грешком приликом писања наведеног уговора испуштен као уговарач. Према тачки II тог анекса, уговарач М.К. мијења своју парцелу к.ч. 1360/2 са гаражом изграђеном на истој, зв. Б.П. у површини од 214 м² уписаној у Посједовном листу бр.47 К.О. В. II, а што одговара (по) старом премјеру к.ч. 317/26 зв. њива Б.П. уписаној у з.к. ул. 2084 К.О. В. Према тачки IV анекса „странке су сагласне да је овај Анекс уследио ради стварања могућности да се уговор о замјени некретнина може провести у земљишне и катастарске књиге јер је то грешком испуштено у уговору о замјени. Произилази, према томе, да је спорна гаража изграђена на парцели по новом премјеру к.ч. бр. 1360/2 у К.О. В. II којој по старом премјеру одговара парцела к.ч. бр. 317/26 у К.О. В. М.К. син С. као продавац и тужилац као купац закључили су и уговор о продаји некретнина из августа 2002. године, овјерен код првостепеног суда под бројем ОВ-750/04 од 19. августа 2004. године. Тим уговором продавац продаје купцу по цијени од 5.000,00 КМ “парцелу у В., Ул. ..., површине 214 м² к.ч. 1360/2 уписана у

Посједовни лист бр.380 К.О. В. II, што одговара по старом премјеру к.ч. 317/26 – у К.О. В.”, дакле исту непокретност поводом које је био закључен и уговор о размјени. Према тачки II уговора о продаји на наведеној парцели “почета је изградња објекта привременог карактера, урбанистичка сагласност бр.06/1-360-113/89 од 31.07.1989. године, дозвола за изградњу број 06/1-364-112/89 од 16.05.1989. године, димензије објекта 5,50 x 6,00 м чији је власник И.К. (С.), све урачунато у наведени износ у ставки I овог уговора, урбанистичка сагласност, рјешење, дозвола за изградњу, предане су купцу С.Ј. са пројектом за изградњу” (у поступку овјере уговора И.К. је заступао М.К. као његов пуномоћник). Правноснажним рјешењем СО-е Вишеград број 01-022-13/04 од 18.3.2004. године додјелено је тужиоцу на коришћење градско грађевинско земљиште “означено са к.ч. 317/26 зв. Њива Б.п. уписано у з.к. ул. 2084 К.О. В. (стари премјер) што одговара парцели к.ч. 1360/2 зв. Б.п. у површини 214 м2, уписаној у П.Л. 133 К.О. В. II”, без накнаде, с тим да ће се у земљишној књизи извршити укњижба “права располагања... и коришћења у корист С.Ј. из В.”. Према земљишно-књижном изводку за з.к. ул. бр. 2704 К.О. В. од 29. новембра 2005. године парцела к.ч. бр.317/26 под називом њива “Б.п.” у површини од 214 м2 (без грађевинских објеката) води се као друштвена (сада: државна) својина, а носилац права коришћења је тужилац са 1/1 дијела. По новом премјеру парцела к.ч. бр.1360/2-двориште у површини од 170 м2 и привредна зграда у површини од 44 м2 уписана је у корист тужиоца са дијелом посједа од 1/1 у П.Л. бр. 133 К.О. В. II (препис посједовног листа у списима од 01. септембра 2003. године). Рјешењем Одјељења за ... Општине В. број 05-361-87/05 од 13.1.2006. године одобрена је тужиоцу легализација спорне гараже као објекта сталног карактера и истовремено стављено ван снаге раније рјешење број 05-361-84/02 од 15.7.2002. године о одобрењу легализације гараже као објекта привременог карактера. Каснијим рјешењем истог органа број 05-361-3/2006 од 19.1.2006. године одобрена је тужиоцу употреба спорне гараже као објекта сталног карактера и стављено ван снаге рјешење број 05-361-207/02 од 12.8.2002. године којим је била одобрена употреба гараже као објекта привременог карактера. На основу уговора о поклону од 02. јуна 2006. године парцела 317/26 у површини од 214 м2 сада је уписана у з.к. ул. бр.61 К.О. В. у корист М.Д. рођене Ј. као носиоца права коришћења на земљишту са 1/1 дијела. Тврдњу туженог да се одлука о легализацији не односи на спорни, него на сусједни објект првостепени суд није прихватио, налазећи да је “јасно да се ради о објекту гаражи око којег се води предмет спора” и да “наводи туженог ... нису ничим поткријепљени”, што произилази из садржаја исправа у које је извршен увид.

Нижестепени судови су закључили да је тужилац доказао јаче право на спорну гаражу у односу на туженог у смислу члана 41. Закона о основним својинскоправним односима („Службени лист СФРЈ“ број 6/80 и 36/90 и „Службени гласник РС“ број 38/03, у даљем тексту: ЗОСПО), због чега је извршење одређено рјешењем првостепеног суда број И-81/99 од 16.8.1999. године недопуштено у дијелу којим се тражи предаја гараже туженом, као повјериоцу.

Сватање нижестепених суда је правилно.

Ревизија није основана.

Према одредби члана 50. став 1. тачка 8. ранијег ЗИП, приговор против рјешења о извршењу могао се је поднијети из разлога који спречавају извршење, ако је потраживање престало на основу чињенице која је наступила послје извршности одлуке (мисли се на одлуку чије се извршење тражи). Рјешењем првостепеног суда број П-116/97 од 19.2.1998. године, које је потврђено рјешењем Окружног суда у Српском Сарајеву број Гж-65/98 од 6.7.1999. године (овај датум се може прихватити и као дан извршности одлуке), тужилац је, због сметања посједа туженог, почињеног дана 09. децембра 1997. године обавезан туженом „вратити... гаражу са свим стварима као и поставити ранију браву на вратима тј. довести у онакво стање какво је било прије учињеног сметања“. Ван сваке сумње, захтјев за извршење рјешења о сметању посједа, био је у то вријеме оправдан. Тужилац је у међувремену поред ранијег уговора о размјени некретнина од 11. јуна 1997. године закључио његов анекс, овјерен под бројем 1849/02 од 21. октобра 2002. године, а затим и уговор о продаји од августа 2002. године, из којих произилази да је спорну гаражу стекао теретним правним послом (размјеном, односно куповином) од З.Ц. и М.К. Донесено је и рјешење СО-е В. број 01-022-13/04 од 18.3.2004. године о додјели на коришћење тужиоцу земљишта на коме се налази спорна гаража. Тужилац је био укњижен у земљишној књизи на основу тог рјешења као корисник парцеле к.ч. бр. 317/26 у к.о. В. на којој се налази спорна гаража, односно као катастарски посједник исте парцеле, означене по новом премјеру као к.ч. бр. 1360/2 у К.О. В. II. Њему је у току 2006. године одобрена легализација и употреба гараже као објекта сталног карактера. Све су то чињенице из којих су нижестепени судови извели правилан закључак да је тужилац у односу на туженог стекао јаче право на гаражи (члан 41. ЗОСПО). Насупрот томе, тужени није током поступка доказао постојање било каквог права на гаражу.

Јаче право тужиоца (у извршном поступку-дужника) на спорну гаражу у односу на туженог (у извршном поступку – повјериоца) разлог је, који и по оцјени овог суда спречава извршење рјешења о сметању посједа у смислу наведене одредбе члана 50. став 1. тачка 8. ранијег ЗИП. Пошто је наиме, тужилац то право накнадно стекао, престао је да постоји правни основ по коме би био дужан да у извршном поступку преда туженом гаражу у посјед.

У вези ревизионих навода туженог потребно је указати на слиједеће:

1. Изрека побијане пресуде није противрјечна разлозима пресуде. Одлука садржи одговарајуће разлоге.

2. Ако се има у виду све што је напријед речено, онда је небитно што на дан улагања приговора на рјешење о извршењу „није постојала основаност за побијање назначеног Рјешења о извршењу, односно није наступила никаква нова околност, а још мање она која спречава извршење правоснажне судске пресуде“, како тврди ревидент.

3. Стоји чињеница да је уговор о размјени некретнина од 11. јуна 1997. године склопљен прије извршеног сметања посједа на дан 9. децембра 1997. године. Тај се уговор, сам за себе, још увијек није могао прихватити као доказ

јачег права на гаражу и земљиште на којем је гаража саграђена, без накнадно закљученог анекса, према којем као уговорна страна учествује и М.К., с обзиром да и он има сувласнички односно сукориснички дио у размјењеним некретнинама у В. Не треба занемарити ни рјешење СО-е В. од 18.3.2004. године којим је спорна парцела додјељена тужиоцу.

4. Ревидент тврди да су рјешење о додјели грађевинског земљишта тужиоцу и о легализацији објекта на том земљишту незаконити. Правилно је схватање нижестепених судова да се у парничном поступку не може расправљати о законитости, односно правилности правноснажних рјешења донесених у управном поступку.

5. Већ је указано на то да чињеница што је тужилац накнадно стекао јаче право на ствари поводом које је вођен спор због сметања посједа, спречава извршење рјешења о сметању посједа. Извршење предајом гараже, при таквом стању ствари, више није ни оправдано. Тужилац наике није дужан да ствар, чији је предпостављени власник, преда другом лицу које није доказало никакво право на ту ствар, па ни онда кад се је раније радило о утврђеном сметању посједа.

6. Према одредби члана 240. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 58/03, 85/03, 74/05 и 63/07, у даљем тексту: ЗПП) ревизија се не може изјавити због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања. Ради тога овај суд није могао разматрати ревизиони приговор „да се легализација не односи на предметну гаражу, већ на објекат који се налази уз исти.“

7. Неприхватљив је став изражен у ревизији „да би се потврђивањем рјешења другостепеног суда озаконило насиље или безвлашће“, односно да „у том случају није потребна ни правна легислатива, нити било какви органи, а понајмање судови“. Радња сметања посједа, била је у вријеме извршења, ван сваке сумње противправна, па је као таква санкционисана рјешењима првостепеног суда број П-116/97 од 19.2.1998. године и другостепеног суда број Гж-65/98 од 06.7.1999. године. Тужилац је у међувремену стекао претпостављено право својине на непокретностима на којима је чин сметања раније извршио, док тужени на њима није доказао никакво право. Једино је ради тога, а не због „озакоњења насиља или безвлашћа“ тужилац је успио с тужбом. Другим ријечима, ако је тужилац и сметао туженог у посједу гараже, па је накнадно стекао јаче право на ту гаражу у односу на туженог, онда је престао да постоји и правни разлог да му врати гаражу само због раније почињеног сметања посједа (*petitorium absorbet possessorium*).

8. Тужени је другостепену пресуду примио, према доставници у списима, дана 01. октобра 2007. године. Допуну ревизије од 27. марта 2008. године предао је првостепеном суду 28. марта 2008. године, дакле, по истеку рока из члана 237. став 1. ЗПП. Овај суд из тих разлога допуну ревизије, као неблагоприятну, није ни разматрао.

Из изложеног произилази да пресуде нижестепених судова немају недостатака на које указује ревидент, односно на које овај суд пази по службеној дужности. Сходно томе, ревизија туженог је одбијена као неоснована (члан 248. у вези са чланом 241. ЗПП).

Предсједник вијећа
Петар Бајић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарне
Амила Подрашчић